

I. Informacije društva

1./ Sestanek društva v maju

Sestanek društva bo v petek, dne 12.5.1972. ob 17 uri.

Dnevni red:

A./ Društvene informacije

B./ Kviz z diapozitivi - kakteje bosta prispevala tov. Jerin
in tov. Turk

C./ Razno

2./ Razstava cvetja v Portorožu

Na izletu v Portorožu nam je tajnik hortikulturnega društva predlagal, da bi se tudi naše društvo udeležilo razstave, ki bo v jeseni v Portorožu. Obenem bi kot društvo tudi obiskali to razstavo. Zato bi bilo zelo dobro, da bi člani predlagali vsaj do sestanka v juniju način in pogoje, pod katerimi bi naši člani sodelovali na razstavi. Zadeva je tembolj nujna tudi zato, ker se v juliju in avgustu ne bomo sestali.

Predsednik

II. Gojitev kaktej in sukulentov v maju

Kakteje, ki smo jih prenesli na prosto so prašne in umazane. Zato jih moramo na nek način očistiti in osvežiti. Najbolj jim bo prijalo, če jih ob lepem vremenu polijemo z vrtno zalivalko. Še bolje pa je, če jih damo na rahel dež. Kakteje bodo s tem pridobile na lepoti in svežini svoje barve. Zdaj so kakteje v polnem razcvetu, posebno tiste v rastlinjakih. Na okenski polici pa začenjajo cveteti šele sedaj. Zalivajmo in vsakih 14 dni gnojimo s tekočimi gnojili za kakteje, ki jih proizvajata tovarni v Rušah in Celju.

Turk M.

III. Priporočamo za zbirko

Nedvomno je vsak ljubitelj kaktej ponosen, če mu zbirko krasi izredno lepa *Mammillaria bombycina*. Kar težko se je odločiti, kaj naredi to rastlino tako mikavno in lepo: ali bele volnene dlačice, ki kot puh prekrivajo dobršen del površine, ali pa morda drobne svilene bodice, ki so razvrščene v obliki kolobarja okoli osrednjih daljših bodic. Svilenih bodic je nad trideset okoli štirih osrednjih bodic na vsaki areoli. Izredno lepoto dopolnijo spomladi škrlatno rdeči cvetovi, ki se na temenu odpirajo eden za drugim. Tudi pri tej kakteji velja pravilo, da so izredno lepi kaktusi običajno tudi dokaj občutljivi. Zalivati je treba le zmerno in ji dati pozimi popoln počitek pri temperaturi 10 stopinj C.

Aloe variegata je dokaj nezahtevna pa vendar zelo lepa sočnica. Zaradi svoje zunanje vzorčaste površina ji pravijo tudi "tigrasta aloja". S semenom se lahko razmnožuje. Za mlade rastline bi priporočal temnejši prostor, kjer ohranijo svojo temno zeleno barvo z belimi lisami in trakovi. Zemlja naj bo nekoliko ilovnata. Kdor hoče velike rastline, naj goji aloje v globokih posodah ali v

večjih lončkih in naj ne pozabi na gnojenje v poletnih mesecih. Večje rastline bodo poleti cvetele rdeče. Pozimi je lahko v centralno ogrevanih prostorih, kjer zahteva enkratno zalivanje na vsakih 10 dni.

Ing. Jerin Peter

IV. Zatiranje škodljivcev in bolezni na kaktējah - nadaljevanje

R d e č i p a j e k - je zelo nevaren škodljivec, vendar ga dobimo večinoma le v zaprtih prostorih, sobah in rastlinjakih. Kakteje na prostem, ki so dovolj utrjene, praktično ne napada. Predvsem se rad naseli na mehkih kaktējah, to je na Echinocereusih, Rebutcijah in drugih. S prostim očesom ga težko vidimo, ker je velik le okrog 1/4 mm. Opazimo ga po rumenkastih lisah, ki so pravzaprav zapredki. Se hitro razmnožuje, zato moramo rastline izolirati. Škropimo s preparati žvepla in fosforja, tako uporabljamo barijev sulfid ali celo žveplov vodik. Priporočljivo je menjati škropivo, da ne dobimo odpornih živalic. Suh zrak pospeši razširjanje. Pajke nam zanese veter iz vrtov iz sadnega drevja in drugih rastlin.

N e m a t o d i - so zelo nevarni koreninski škodljivci, ki jih ne smemo zamenjati s koreninskimi ušmi. To so zelo majhni črvički, ki se naselijo na koreninah, kjer jih opazimo kot bele svaljke. Rastline kmalu poginejo, črvički pa okužijo vso zemljo. Posebno nevarni so v zabojih, kjer raste skupaj veliko kaktēj. Pred presajanjem moramo pregledati korenine in napadene odrezati. Najbolje je če zemljo parimo. Pomagajo le sistemski strupi, npr. metasystox, E 605 /O,O3 % - na razstopina/, s temi snovmi moramo temeljito prepojiti zemljo 4 krat, vsake 4 dni.

Do sedaj je bilo govora o značilnih zajedalcih ali parazitih. Poznamo pa tudi druge živalice, ki sicer niso pravi zajedalci, ki pa kljub temu povzročajo precej škode na kaktējah. Važnejše so naslednje: **M r a v l j e** - so navadno spremljevalci uši, grizejo prašnike in odnašajo semena. Mravlje dobimo večinoma v toplih gredah in rastlinjakih, zaidejo pa tudi v stanovanja. Tudi pri nas dobimo razne praške proti mravljam, preganja jih tudi duh paradižnikovih listov. Lahko jih uničujemo tudi tako, da namočimo gobo v sladko vodo, to damo nato v vročo vodo.

P o l ž i - lahko povzročajo zelo veliko škodo, ki jo napravijo le ponoči in jih zato podnevi ne vidimo. Lahko jih lovimo ponoči z lučjo, enostavnejše je seveda, če potresemo s polžopinom, ki ga dobimo tudi pri nas.

S t o n o g e - preženemo najbolje s praškom DDT.

P l e s e n - je posebno nevarna pri sejančkih. Rastline postanejo vodene in odmro. Plesen se zelo hitro razširja, pospešuje jo enakomerna toplota in velika vlažnost. Nastane iz ne dovolj predelane zemlje, lahko pa tudi iz ostankov semen. Plesen tvori goste zelo fine niti. Preprečimo, ali vsaj zelo omejimo jo, če zemljo parimo in vodo za zalivanje prekuhamo. Zemljo potresemo z ortocidom, ali jo pa zalijemo z 0,1 % raztopino kinozola.

Med važnejšimi nadlogami je še tako imenovana suha gniloba. To je bakterijska bolezen, pojavi se predvsem na mehkejših kaktējah pozimi. Sprva opazimo to bolezen kot nekake rjaste madeže, če to pravočasno opazimo, lahko rešimo še vsaj del kaktusa tako, da ga odrežemo in vkoreninimo.

Pravega zdravila praktično nimamo, pomagata le sonce in zrak.

Poznamo tudi še navadno gnitje, ki se prične pri koreninah, posebno če so te poškodovane.

Poznamo po tem, da kaktus pade ali se sesede. To gnitje nastane rado pri presajanju, ko so se poškodovale korenine in če tak kaktus prehitro zalijemo. Tako priporočajo nekateri avtorji, da bi 8 dni po presajanju ne smeli zalivati. Še boljše je, da jih sicer takoj zalijemo, vendar z 0,1 % zastopino kinozola.

Za konec naj omenim, da so kakteje pri pravilni negi dokaj odporne, tako da so potem tudi bolezni sorazmerno redke. Za pravilno nego je predvsem važno dovolj svetlobe in zraka.

Glasilo "Kakteje in sukulente" : lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva. Dopise in vprašanja pošljite na naslov odgovornega urednika. Rokopisov ne vračamo. Odgovorni urednik: Novak Engelbert, dipl.ing., Rožna ulica 23 61000 Ljubljana.